

Udskriftsdato: søndag den 21. juni 2026

KEN nr 9516 af 30/08/2012 (Gældende)

Afslag på at unge under 18 år må betjene papkomprimator

Ministerium: Beskæftigelses- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: 7000319-12

Afslag på at unge under 18 år må betjene papkomprimator

Virksomheden havde anmodet om en vurdering af virksomhedens papkomprimator/ sneglekomprimator, idet virksomheden ønskede, at unge under 18 år må fylde og aktivere papkomprimatoren.

Arbejdstilsynet fandt, at unge under 18 år ikke må betjene komprimatoren. Arbejdstilsynet fandt ikke, at forholdene gav anledning til at tillade en fravigelse fra forbuddet.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse om afslag på en ansøgning om unges brug af papkomprimator.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at papkomprimatorens bevægelige dele ikke kunne anses for at være utilgængelige under drift, idet sikkerheden bestod i en elektrisk overvåget bøjle og ikke en fuldstændig fysisk afskærmning.

Arbejds miljøklagenævnet lagde herved vægt på, at Arbejdstilsynet ved besøget konstaterede, at

- Komprimatoren var forsynet med en åben snegl i bunden. Sneglen pressede pappet sammen og førte det ind i en container.
- Sneglen blev startet på et panel udenfor komprimatoren.
- Pap blev fyldt i komprimatoren ved hjælp af en trådvogn.
- Trådvognen forhindrede adgang til sneglen under ifyldning.
- Sneglen var afspærret med et ca. 1 meter højt gitter, når trådvognen ikke var indført i komprimatoren.
- Gitteret foroven var forsynet med en bøjle, der påvirkede en elektrisk overvågningskontakt.
- Sneglen standsede, hvis bøjlen blev rørt.

Arbejds miljøklagenævnet lagde desuden vægt på Arbejdstilsynets billedmateriale, der understøttede Arbejdstilsynets konstatering af, at papkomprimatoren ikke var fuldstændig fysisk afskærmet.

Arbejds miljøklagenævnet lagde endvidere vægt på, at der i afsnit 3.3. i drifts- og vedligeholdelsesvejledning for papkomprimatoren blev advaret mod risikoen ved at stige ind i påfyldningsskakten. Endvidere fremgik det på side 3-6, at hvis anvisningerne til maskinen ikke blev overholdt, kunne der opstå sundheds- og livsfare og/eller farer for maskinen og andre materielle skader.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at faren ved maskinen blev belyst af, at det af drifts- og vedligeholdelsesvejledningen side 3-7 fremgik, at personalet ikke måtte have langt og åbent hår, bære løse klæder eller smykker, inklusive ringe, idet der var alvorlig fare for personskader, f.eks. ved at blive hængende eller trukket ind.

Arbejds miljøklagenævnet fandt ikke, at der var grundlag for at dispensere i den foreliggende sag, idet virksomheden ikke havde oplyst om forhold, som ville gøre en fravigelse af forbuddet fuldt forsvarligt.

[Adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 28. august 2012 behandlet [navn udeladt]s klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 15. februar 2012, hvor [navn udeladt] fik afslag på, at unge under 18 år må betjene papkomprimator.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 15. februar 2012 om afslag på en ansøgning om unges brug af et teknisk hjælpemiddel (en papkompressor/sneglekomprimator).

B E G R U N D E L S E

Virksomheden har anmodet om en vurdering af virksomhedens papkomprimator/sneglekomprimator, idet virksomheden ønsker, at unge under 18 år må fylde og aktivere papkomprimatoren.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at unge under 18 år ikke må betjene papkomprimatoren.

Arbejdsmiljøklagenævnet har lagt vægt på, at papkomprimatorens bevægelige dele ikke kan anses for at være utilgængelige under drift, idet sikkerheden består i en elektrisk overvåget bøjle og ikke en fuldstændig fysisk afskærmning.

Arbejdsmiljøklagenævnet har herved lagt vægt på, at Arbejdstilsynet ved besøget den 28. december 2011 konstaterede, at

- Komprimatoren er forsynet med en åben snegl i bunden. Sneglen presser pappet sammen og fører det ind i en container.
- Sneglen startes på et panel udenfor komprimatoren.
- Pap fyldes i komprimatoren ved hjælp af en trådvogn.
- Trådvognen forhindrer adgang til sneglen under ifyldning.
- Sneglen er afspærret med et ca. 1 meter højt gitter, når trådvognen ikke er indført i komprimatoren.
- Gitteret foroven er forsynet med en bøjle, der påvirker en elektrisk overvågningskontakt.
- Sneglen standser, hvis bøjlen berøres.

Arbejdsmiljøklagenævnet har desuden lagt vægt på Arbejdstilsynets billedmateriale, der understøtter Arbejdstilsynets konstatering af, papkomprimatoren ikke er fuldstændig fysisk afskærmet.

Arbejdsmiljøklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at der i afsnit 3.3. i drifts- og vedligeholdelsesvejledning for papkomprimatoren advares mod risikoen ved at stige ind i påfyldningsskakt. Endvidere fremgår det på side 3-6, at hvis anvisningerne til maskinen ikke overholdes, kan der opstå sundheds- og livsfare og/eller farer for maskinen og andre materielle skader.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at faren ved maskinen belyses af, at det af drifts- og vedligeholdelsesvejledningen side 3-7 fremgår, at personalet ikke må have langt og åbent hår, bære løse klæder eller smykker, inklusive ringe, idet der er alvorlig fare for personskader, f.eks. ved at blive hængende eller trukket ind.

Efter reglerne om unges arbejde må unge under 18 år ikke være beskæftiget med tekniske hjælpemidler, som angivet i bilag 1 til bekendtgørelsen om unges arbejde, eller med tekniske hjælpemidler af tilsvarende farlighed.

Efter bekendtgørelsens bilag 1, pkt. 1, litra c, må unge under 18 år ikke arbejde med maskinelt drevne tekniske hjælpemidler, herunder maskiner med åbne valser eller snegle.

Det fremgår af note 1) til pkt. 1, litra a-d, at det dog er tilladt unge at anvende de nævnte tekniske hjælpemidler, der er udformet eller afskærmet således, at de bevægelige og bearbejdende dele er utilgængelige under drift.

Efter bekendtgørelsen kan der dispenseres fra forbuddet mod unges anvendelse af tekniske hjælpemidler omfattet af bilag 1 eller tekniske hjælpemidler af tilsvarende farlighed.

Denne dispensation kan gives i enkelttilfælde, når forholdene gør det rimeligt og fuldt forsvarligt.

Arbejds miljøklagenævnet finder ikke, at der er grundlag for at dispensere i den foreliggende sag, idet virksomheden ikke har oplyst om forhold, som vil gøre en fravigelse af forbuddet fuldt forsvarligt.

[navn udeladt] har i klagen anført, at bevægelige dele i f.eks. en komprimator udmærket kan gøres utilgængelige på anden vis end ved fuldstændig, fysisk afskærmning, eksempelvis ved en kombination af flere sikringssystemer. Derfor er [navn udeladt] ikke enig i Arbejdstilsynets fortolkning af bekendtgørelsen og Arbejdstilsynets vurdering af komprimatorens konstruktion og evt. faremomenter.

[navn udeladt] har videre i klagen anført, at hullet ned til sneglen i komprimatoren er blokeret med en vandret kant i en højde på ca. 110 centimeter, hvilket gør, at der er tale om en kombination af sikringssystemer, der i praksis gør de bevægelige dele utilgængelige under drift.

Arbejds miljøklagenævnet skal hertil bemærke, at en fuldstændig afskærmning af et teknisk hjælpemiddel skal bestå af en fysisk afskærmning. Det er ikke tilstrækkeligt med f.eks. følersikring e.l.

Hvis afskærmningen på et teknisk hjælpemiddel kan fjernes uden brug af værktøj, skal det være effektivt sikret, at alle farlige maskinbevægelser stopper, inden man kan nå ind i farezonen.

Arbejds miljøklagenævnet finder, at en følersikring og den beskrevne vandrette kant i 110 cm's højde ikke er tilstrækkelig til at sikre utilgængeligheden ved papkomprimatoren.

Arbejds miljøklagenævnet bemærker videre, at Arbejdstilsynet har oplyst, at den vandrette kant kun er ca. 5 cm dyb og ikke dækker fysisk af for adgang til sneglen. Det ses på foto 1 i Arbejdstilsynets notat af 29. december 2011.

Arbejdstilsynet har videre oplyst, at foto 2 er optaget stående umiddelbart ved gitteret. Var fotografen trådt et skridt tilbage, ville den omtale vandrette kant have været at se nederst i billedet. Med denne viden om fotovinklen illustrerer foto 2 således, at adgang til sneglen ikke fysisk er hindret af gitteret og dets vandrette overkant.

[navn udeladt] har desuden anført, at BAR Handel havde en længerevarende dialog med Arbejdstilsynet i forbindelse med godkendelse af BAR Handels vejledning "Sikker brug af pressere", der omhandlede forståelsen af begrebet "utilgængelig". [navn udeladt] anfører, at udfaldet af dialogen var, at der ikke var krav til "fuldstændig, fysisk afskærmning".

Arbejds miljøklagenævnet skal hertil bemærke, at nævnet finder, at der efter reglerne er krav om fuldstændig, fysisk afskærmning.

[navn udeladt] har i brev af 21. maj 2012, anført, at komprimatoren er afskærmet og at en føler stopper sneglen, hvis afskærmningen forsøges forceret. [navn udeladt] mener på den baggrund, at der er tale om en afskærmning, som tillige er forsynet med en sikring.

Arbejds miljøklagenævnet skal hertil bemærke, at nævnet ikke finder, at rækværket i sig selv hindrer adgang. En normalt bygget person vil således kunne forcere rækværket og kravle ind til sneglen, hvis følersikringen er ude af funktion. Der henvises herved til de i sagen foreliggende fotos og beskrivelse, samt den uddybende forklaring i Arbejdstilsynets udtalelse af 17. april 2012. Som det fremgår heraf, er adgangen til sneglen ikke fysisk forhindret.

Selv når følersikringen fungerer, vil der være en risiko for personskaade, idet man kan række ind over afskærmningen, uden at udløse følersikringen.

[navn udeladt] har i brev af 23. juli 2012 anført, at praksis alene giver mulighed for, at unge under 18 år "må fylde og aktivere papkomprimatoren", hvilket dispensationsansøgningen også ifølge Arbejdstilsynets afslag handlede om. Yderligere opgaver for en "operatør" må ikke varetages af unge under 18 år.

[navn udeladt] finder derfor ikke, at det har noget med sagen at gøre, når Arbejdstilsynet fremhæver en omgang med papkomprimatoren, hvor "operatøren [kunne] føle sig tilskyndet til og have mulighed for at

række ind over afskærmningen og — eventuelt ved brug af redskaber — søge at løsgøre det fastkørte, mens sneglen kører.”

Arbejds miljøklagenævnet skal hertil bemærke, at nævnet er opmærksomt på, hvad der er søgt om dispensation til. Der stilles krav om fuldstændig, fysisk afskærmning. Nævnet finder ikke, at rækværket i sig selv hindrer adgang til papkomprimatorens farlige bevægelige dele.

Arbejds miljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn.

R E G L E R

Arbejds miljøklagenævnet har ved afgørelsen anvendt følgende regler

- Om unges arbejde:
  - § 60, stk. 1-3, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010
  - § 11, stk. 1 og bilag 1, pkt. 1, litra c og note 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.
- Om dispensationsadgangen:
  - § 47, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, samt [navn udeladt]s breve af 21. maj 2012 og 23. juli 2012, herunder den fremsendte Drifts- og vedligeholdelsesvejledning for sneglekomprimator, og Arbejdstilsynets brev af 9. juli 2012.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

Fuldmægtig

Kopi til:

- [navn udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 10

Unge under 18 år

...

§ 60. Ved beskæftigelse af unge under 18 år skal der ved arbejdets planlægning, tilrettelæggelse og udførelse tages hensyn til den unges alder, udvikling og helbredstilstand samt til indvirkningen på skolegang eller anden uddannelse.

Stk. 2. Unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, må ikke beskæftiges ved arbejde.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om unges beskæftigelse, herunder højere aldersgrænser end 15 år for beskæftigelse ved visse former for arbejde, med henblik på at sikre, at

arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der kan fastsættes særlige regler for unge under uddannelse.

Stk. 4. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

Kapitel 3

Visse former for arbejde, som unge under 18 år ikke må udføre

...

§ 11. Unge må ikke beskæftiges med de tekniske hjælpemidler, anlæg eller arbejdsprocesser, der er angivet i bilag 1, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Unge må ikke beskæftiges med arbejde af tilsvarende farlighed, som nævnt i bilag 1.

Stk. 3. Unge, som er fyldt 16 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må dog beskæftiges med de tekniske hjælpemidler og anlæg, der er angivet i bilag 2.

Stk. 4. Unge, som er fyldt 15 år, må i familievirksomheder, herunder i landbrugsvirksomheder, beskæftiges med det arbejde, der er angivet i bilag 3, når der er givet grundig oplæring og instruktion, og den unge er under opsyn.

...

Kapitel 8

Administrative bestemmelser

Bemyndigelser og dispensationer m.v.

§ 47. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade fravigelser fra kapitel 3 for bestemte fag og faglige områder, eller i enkelttilfælde, når forholdene gør det rimeligt og fuldt forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

...

Bilag 1

Ikke udtømmende liste over tekniske hjælpemidler, anlæg og arbejdsprocesser, som unge under 18 år ikke må arbejde med

1) Maskinelt drevne tekniske hjælpemidler

- a) ¹⁾ Maskiner med hurtigtgående skærende værktøj, som fx rundsave, klippe- og skæremaskiner, fræsere, afrettere, tykkelseshøvle, drejebænke til metal, træ og lignende, pålægsmaskiner og boremaskiner med borepatron til mere end 13 mm bor.
- b) ¹⁾ Maskiner med farlige stempellignende bevægelser, som fx mekaniske, hydrauliske og pneumatiske presser, stansemaskiner, betonvaremaskiner, plastsprøjtemaskiner, støbemaskiner, tøjpresser, halmpresser og affaldspresser herunder papballepresser.
- c) ¹⁾ Maskiner med åbne valser eller snegle som fx offset trykkemaskiner, strygeruller til tøj og snegletransportører.
- d) ¹⁾ Blande-, male-, knuse-, hakkemaskiner og lignende maskiner, som fx afsværimaskiner, rivemaskiner, centrifuger, røremaskiner, dejælttere og kødhakkemaskiner.
- e) Motorkædesave, motorrydningssave, buskryddere og motorhækklippere.

- f) Søm- og boltepestoler med undtagelse af sømpistoler til hæfteklammer med en masse på højst 0,3 g.
  - g) Apparater til rengøring, maling, rustbeskyttelsesbehandling eller lignende med et arbejdstryk på over 70 bar (7MPa).
- 2) Traktorer, motorredskaber m.v.
- a) Traktorer, selvkørende mejetærskere og traktorer med jordfræsere, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør, herunder til- og frakobling af vogne, maskiner og redskaber med kraftoverføring.
  - b) Traktorer, som er forsynet med spil, læsse- eller graveaggregater eller med speciel løfteanordning, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
  - c) Grave- og læssemaskiner, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
  - d) Motorredskaber, som man sidder på, fx industritruck, palleløftere, gaffelstablere, gaffeltruck, fejmaskiner, rengøringsmaskiner, jordfræsere, plæneklippere og sneslynger, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.
  - e) Skovningsmaskiner, herunder kompostkværne og flishuggere samt høstmaskiner, som fx bugserende mejetærskere, finsnittere, grønthøstere og slåmaskiner.
  - f) Motorredskaber med bearbejdende dele, som føres af gående, som fx feje- og rengøringsmaskiner, jordfræsere, motorplæneklippere og sneslynger.
- ...
- 1) Det er dog tilladt unge at anvende de under pkt. 1, a) til d) nævnte tekniske hjælpemidler, der er udformet eller afskærmet således, at de bevægelige og bearbejdende dele er utilgængelige under drift og der ikke er andre farer ved maskinerne.
- ...